

ทดสอบระดับความต้านทานอาการหัวเน่าโคนเน่าที่มีสาเหตุมาจากเชื้อ *Phytophthora* sp.
ในมันสำปะหลังลูกผสมปี 2553 – 2554 และสายพันธุ์ก้าวหน้า

หัวหน้าการทดลอง นายภาณุวัฒน์ มูลจันทร์ ศูนย์วิจัยพืชไร่ระยอง

บทคัดย่อ

มันสำปะหลังเป็นทั้งพืชอาหารและพืชพลังงาน โรคและแมลงศัตรูมันสำปะหลังเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการผลิตมันสำปะหลังของประเทศไทยโดยเฉพาะโรคหัวเน่าโคนเน่าที่มีสาเหตุมาจากเชื้อรา *Phytophthora* sp. เข้าทำลายมันสำปะหลัง สร้างความสูญเสียอย่างมาก การใช้พันธุ์มันสำปะหลังต้านทานโรคจึงเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด งานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินระดับความต้านทานต่อโรคหัวเน่าโคนเน่าของมันสำปะหลังสายพันธุ์ก้าวหน้าและลูกผสมปี 2553 – 2554 ผลจากการสำรวจพบโรคหัวเน่าโคนเน่าในตำบล กุดโบสถ์ อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา และอำเภอวังเจ้า จังหวัดตากตาก โดยมันสำปะหลังแสดงอาการเหี่ยว หัวเน่าและโคนเน่า มันสำปะหลังสร้างรากอากาศมากขึ้น เมื่อแยกเชื้อสาเหตุพบเชื้อรา *Phytophthora* sp. ทดสอบการก่อโรครายใต้ห้องปฏิบัติการโดยการปลูกเชื้อที่ลำต้นกับมันสำปะหลังจำนวน 27 สายพันธุ์ พบว่ามันสำปะหลังเพียง 2 สายพันธุ์ ได้แก่ CMR53-87-20 และ CMR54-31-53 ที่พบการเกิดโรคค่อนข้างต่ำ เมื่อทดสอบการเกิดโรคในสภาพโรงเรือนทดลองโดยการปลูกเชื้อในดินพบว่ามันสำปะหลังทั้ง 27 สายพันธุ์แสดงอาการเหี่ยว ใบเหลืองซีด และลำต้นเน่า